

KONGSBERG KOMMUNE BRANN- OG
REDNINGSTJENESTEN
Postboks 115
3602 Kongsberg

Saksbehandler:

Trine Celius, 22 00 36 66

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Kongsberg brann og redning Kontrollnummer: 2022.362.I.SFOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Rune Toverud

Fra Statsforvalteren i Oslo og Viken:
Trine Celius

Andre deltagere fra virksomheten:
Erik Rognli
Ine Olsen

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Oslo og Viken:
Anne Stine Zakariassen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Kongsberg brann og redning sin brannøvingsplass den 19.09.2022. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Oslo og Viken avdekket 1 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Kongsberg brann og redning har mangler i sin internkontroll

Anmerkninger:

- Kongsberg brann og redning sin miljørisikovurdering kan forbedres

Avvik og anmerkning er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

18.10.2022	Trine Celius	Kari Skogen
dato	kontrollør	seksjonssjef

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Kopi av rapporten sendes til:

- Kongsberg kommune
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: KONGSBERG KOMMUNE BRANN- OG REDNINGSTJENESTEN	
Organisasjonsnr.: 976662164	Eies av: -
Bransjenr. (NACE-kode): 84.250 - Brannvern	

Kontrollert enhet

Navn: Kongsberg brann og redning	Anleggsnr.: 3006.0119.01
Kommune: Kongsberg	Fylke: Viken
Anleggsaktivitet: Brannøvingsplass	
Tillatelse gitt: -	Sist endret: -

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og produktkontrollloven overholdes. Inspeksjonen inngår i Statsforvalterens aksjon for Brannøvingsplasser.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Avfall
- Bruk av brannskum
- Utforming av brannøvingsplassen

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Kongsberg brann og redning plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Kongsberg brann og redning innen 13. januar 2023 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfovpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Oslo og Viken v/Trine Celius.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 12. september 2022. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Kongsberg brann og redning bli ilagt et gebyr på kr 21 000,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Oslo og Viken. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Kongsberg brann og redning har mangler i sin internkontroll

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2. ledd, punkt 1 og 7

Kommentarer:

Virksomheten skal sørge for at de lover og forskrifter i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen som gjelder for virksomheten er tilgjengelig, og ha oversikt over de krav som er av særlig viktighet for virksomheten.

Videre plikter virksomheten gjennom internkontrollforskriften å iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Rutinene må kunne dokumenteres skriftlig.

Oversikt over de krav som er av særlig viktighet for virksomheten

Kongsberg brann og redning bruker ikke lenger fluor-holdig brannskum ved øvelser. Under tilsynet kom det fram at Kongsberg brann og redning ikke var kjent med at enkelte fluorsubstanser (PFAS) er forbudt å bruke i brannskum i forbindelse med brannøving (se informasjon under «Andre forhold»).

Videre kom det fram at Kongsberg brann og redning heller ikke er kjent med substitusjonsplikten som sier at en virksomhet som bruker produkt med innhold av kjemisk stoff som kan medføre helseskade, miljøforstyrrelser, forurensning o.l., skal vurdere om det finnes alternativ som medfører mindre risiko for slik virkning. Virksomheten skal i så fall velge dette alternativet, hvis det kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

Dokumenterte rutiner

Kongsberg brann og redning mangler dokumenterte rutiner som beskriver hvordan en substitusjonsvurdering skal gjennomføres i deres virksomhet. Virksomheten har skriftlige rutiner for drift og vedlikehold av øvingsområdet og installasjonene som brukes der. Rutinene beskriver blant annet øvelseskar med propan, overtenningscontainer, planlegging av øvelse, planlegging av øvelse på øvingsområdet osv. Relevante rutiner kan oppdateres ved at det fremgår at det ikke er lov å øve med fluor-holdig brannskum (PFAS-holdig brannskum) og at ytre miljø skal ivaretas. Et eksempel er at rutinen «Bruk av brennbare væsker under øvelse» fortsatt beskriver at man her skal bruke et skum som inneholder fluor (ProPack).

Kongsberg brann og redning har et system for avvikshåndtering. Virksomheten kan forbedre sine rutiner for avvikshåndtering ved å bedre muliggjøre registrering av avvik som gjelder ytre miljø.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Kongsberg brann og redning sin miljørisikovurdering kan forbedres

Kommentarer:

Kongsberg brann og redning har en risikovurdering. Risikovurderingen kan forbedres ved at det inkluderes flere hendelser i forbindelse med ytre miljø. Ved utarbeidelse av en stedsspesifikk miljørisikovurdering er det viktig å ha kartlagt brannøvingsplassens

beliggenhet for potensiell miljøpåvirkning (avstand til bekker mm, naturområder, naboer osv.). Alle aktiviteter/hendelser som foregår på brannøvingsplassen med tanke på utslipp til ytre miljø må synliggjøres (jord, luft, vann): bruk av slukkemiddel, øvelsesutstyr, lagring av avfall og kjemikalier, eksisterende grunnforurensning mm.

På basis av miljørisikovurderingen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak.

8. Andre forhold

På Kongsberg brann og redning sin brannøvingsplass utføres det ca. en brannøvelse i uken. Øvingsplassen har i all hovedsak grusdekke og det utføres forskjellige øvelser blant annet øvelse med propangass, røykdykking, redningsøvelser fra bilvrak. Det utføres ikke øvelse med fluorholdig brannskum. Det opplyses at brannstasjonen har brannskum som inneholder PFAS og at dette unntaksvis brukes ved reel brann. Apparaturen for dette skummet sjekkes for funksjon ca. en gang i måneden.

Vi gjør oppmerksom på at det kan finnes både håndslukkere og konsentrat med fluorholding skum. Noen fluorforbindelser (såkalte PFAS) er forbudt å bruke i brannskum både ved øvelse og ved reell brannslukking. Dette gjelder alle brannskum som inneholder stoffet PFOS eller PFOS-relaterte forbindelser. Disse brannskummene er også ulovlig å ha på lager og de skal levers til godkjent mottak for destruksjon. Det er også forbudt å utføre brannøving med brannskum som inneholder PFOA. Videre gjelder også at det ikke er lov å øve med brannskum som inneholder andre PFAS (enn de som er nevnt over) uten at virksomheten har en tillatelse fra forurensningsmyndigheten, som i dette tilfellet er Statsforvalteren.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) §§ 3 og 3a
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

10. Informasjon til virksomheten

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Avfallsdeklarering.no (M421/2015)
- Avviksbehandling: Det er bedre å lære av en feil enn å gjenta den
- Deklareringsplikt for farlige kjemikalier (M61)
- Drift av oljeutskillere (M30)

- Farlig avfall fra virksomheter (TA-2945)
- Håndtering av farlig avfall (M284)
- Kontroll med risiko gir gevinst
- Substitusjonsplikten (M104)

Regelverk som det ble informert om:

- [Lov om vern mot forurensninger og om avfall \(forurensningsloven\)](#)
- [Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall \(avfallsforskriften\)](#)
- [Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter \(internkontrollforskriften\)](#)
- [Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester \(produktkontrollloven\)](#)

Annen informasjon om lovverk og regjeringens arbeid finnes på www.lovdatabasen.no og www.regjeringen.no.

Link til aktuelle brosjyrer/infoark/informasjon:

- [Miljøkrav for brannøving med bruk av PFAS-holdig slukkeskum \(M-1619\)](#)
- [Har virksomheten din farlig avfall \(M-550\)](#)
- [Avfallsdeklarerer.no \(M-421\)](#)
- [Håndtering av farlig avfall \(M-284\)](#)
- [Substitusjonsplikten \(M 104\)](#)
- [Kontroll med risiko gir gevinst - risikobrosjyre](#)
- [Avvikshandtering - brosjyre](#)
- [Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall - Her finner du informasjon om hvilke vurderinger som kan inngå i virksomhetens miljørisikovurdering](#)

Ytterligere informasjon finnes på miljødirektoratets hjemmeside:
www.miljodirektoratet.no